

150 000 kronor ska det kosta för det bolag som inte uppfyller kravet om 40 procent kvinnor i styrelsen. "Det är inte avgiften i sig, utan den mediala uppmärksamheten som ska kännas för bolaget", säger Catarina af Sandeberg som står bakom förslaget.

FOTO: BJÖRN LARSSON ASK

Fakta

Detta har hänt
25 november 2002
utfärdade dåvarande
jämsköldhetsministern
Margareta Winberg sitt
hot om kvotering.

2004 tar Jens Orback
över som jämsköld-
hetsminister. Uttalar
sig inte i frågan.

I januari 2005 kom
beskedet: Det blir ing-
en lag i år. I stället till-
sattes en ny utredning.

I juni 2005 säger justi-
tieminister Thomas
Bodström att ett lag-
förslag ska tas fram
som kräver att kvinnor
utgör minst 40 procent
av ledamöterna i de
stora aktiebolagens
styrelser.

En vecka senare ut-
färdade justitiedepar-
tementet en prome-
moria med titeln "upp-
drag om könsfördel-
ning i bolagsstyrelser"
som överlämnades till
utredaren Catarina af
Sandeberg.

För få kvinnor ska ge böter

Nytt lagförslag kräver max 60 procent män i styrelserna före 2010

Noterade bolag ska ha minst 40 procent kvinnor i styrelserna innan 2010. Straffet för dem som bryter mot lagen blir 150 000 kronor i avgift, oavsett storleken på bolaget. Det är huvudpunkterna i utredaren Catarina af Sandeborgs lagförslag.

Igår var det dags för universitetslektorn Catarina af Sandeberg att efter ett års utredning lämna över sitt lagförslag om könskvotering i bolagsstyrelser till justitieminister Thomas Bodström.

Uppdraget var att ta fram ett förslag till en lag som ska tvinga alla publika bolag att ta in minst 40 procent av vardera könet i sina styrelser.

Totalt finns det cirka 1 000 aktiva publika bolag i Sverige, bolag som uppfyller vissa storlekskrav och kan bjuda in allmänheten till att teckna aktier. Men Catarina af

Sandeborg anser att en kommande lag bara bör gälla bolag som är noterade på Stockholmsbörsen eller någon annan aktiemarknad, totalt 360 bolag plus knappt 50 statligt ägda bolag.

– Det här förslaget lämpar sig bäst för bolag med stor ägarspridning. En stor del av övriga publika bolag är väldigt små. Och att dra storleksgränser skulle bli för svårt, säger hon.

Straffet för att bryta mot könskvoteringslagen blir inte tvångslikvidering, som är det normala när ett bolag bryter mot aktiebolagslagen. Istället föreslår Catarina af Sandeborg en särskild avgift på 150 000 kronor, oavsett bolagets storlek.

– Det passar bättre för aktiebolag. Ericsson har 800 000 ägare, som skulle drabbas om man skulle likvidera bolaget för att de inte uppfyller kraven på jämn könsfördelning.

Summan är lågt satt för att

även de mindre aktiebolagen ska klara av att betala, att differentiera utifrån omsättning eller något annat nyckeltal skulle bli för komplicerat anser Catarina af Sandeborg.

– Men det är inte avgiften i sig, utan den mediala uppmärksamheten som ska kännas för bolag som inte uppfyller kraven, säger hon.

Kommer en lag verkligen göra någon skillnad för de stora bolagen om straffet inte är ekonomiskt kännbart?

– Om man märker att det inte får någon effekt är det möjligt att det behövs en annan sanktion, som tvångslikvidation.

Catarina af Sandeborg har tidigare själv hållit sig neutral i kvoteringsfrågan, men säger nu att hon kan hålla med regeringen om att något behöver göras för att skynda på jämställdhetsutvecklingen i bolagsstyrelserna.

– De duktiga kvinnorna finns, men får inte chansen. Det är min övertygelse efter det här året. Men ska vi behöva vänta i 20–25 år på att fördelningen automatiskt blir jämnare? Kvotering kan vara ett sätt att snabba på scenariet, tillsammans med andra åtgärder.

Lagförslaget ska nu ut på remiss och därefter behandlas av rege-

ringen innan ett eventuellt beslut kan komma att tas av Riksdagen.

Pengarna som kommer in via straffavgiften ska i första hand användas till administrationen hos Bolagsverket, som blir kontrollansvarigt för lagen. Resten går direkt in i statskassan.

SARA LOMBERG
NÄRINGSLIV 24, www.N24.se

Lagförslaget i punktform

• **Aktiebolagen ska ha minst 40 procent av vardera könet i styrelsen (undantag i det fall styrelsen endast består av tre personer).**

• **Lagen föreslås gälla från 1 januari 2008 för landets 360 börsnoterade bolag. Därefter får**

bolagen två år på sig att nå upp till den jämnare könsfördelningen.

• **I en andra omgång, till 2010, kan övriga publika bolag underkastas lagen. (Detta ställer sig Catarina af Sandeborg dock inte bakom).**

• **Straffet för de som inte följer lagen blir en särskild avgift på 150 000 kronor varje gång en ny styrelse utses.**

• **Bolagsverket blir kontrollansvarigt för detta.**

NÄRINGSLIV 24

Hur ställer du dig till förslaget om lagstadgad kvotering av kvinnor till bolagsstyrelser?

Wanja Lundby-Wedin, LO-ordförande: – Jag hade önskat att man hade klarat detta utan kvotering, men eftersom det går så långsamt är nog kvotering enda sättet. Sverige ligger dåligt till när det gäller kvinnor på ledande befattningar.

Signhild Arnegård Hansen, vice ordförande, Svenskt Näringsliv: – Vi är emot förslaget. Det har vi varit hela tiden. Det är inte ur jämställdhetssynpunkt, utan vi ser en lag som en inskränkning av äganderätten.

Sture Nordh, ordförande TCO: – Analogt med att vi alltid säger nej till lagstiftning om hur representation ska se ut, så tycker vi inte att detta är ett bra förslag. Däremot bör företagen skämmas för att de har usel representation.

Anna Ekström, ordförande SACO: – Jag är emot kvotering. Det är fel att man har rättigheter som bygger på vilken sort man är. Kvinnor ses inte som kompetenta individer utan som kvinnor. Det krävs ett segt och långvarigt arbete att förändra detta.

Gunvor Engström, vd Företagarna: – Det är oerhört viktigt att få in kvinnor i styrelser och på operativa ledningspositioner. Men ägaren måste ha inflytande över vilka som väljs, därför är jag emot lagstadgad kvotering.